

Αθήνα 22/7/21

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πραγματοποιήθηκε υπό την Προεδρία του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στους Δελφούς Φωκίδας, από τις 15 έως και τις 17 Ιουλίου 2021, η 97^η Σύνοδος Πρυτάνεων και Προέδρων των Δ.Ε. των Ελληνικών Πανεπιστημίων. Χαιρετισμό απηύθυναν ο Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας κ. Φάνης Σπανός, ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Γεώργιος Δελμούζος, ο Δήμαρχος Δελφών κ. Παναγιώτης Ταγκαλής, ο Κοσμήτορας της Σχολής Εφαρμοσμένων Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών, Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Τσιμπούκας και ο Πρόεδρος του Τμήματος Περιφερειακής και Οικονομικής Ανάπτυξης, του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητή κ. Χρήστος Παπαδάς.

Προσκεκλημένοι κατά τη διάρκεια των εργασιών της Συνόδου ήταν και συμμετείχαν δια ζώσης ή με τηλεδιάσκεψη : ο Πρόεδρος της Συνόδου των Κυπριακών Πανεπιστημίων Καθηγητής κ. Παντελής Σκλιάς, από πλευράς κοινοβουλευτικών κομμάτων , ο Τομεάρχης και η Αν. Τομεάρχης Παιδείας του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Νίκος Φίλης και κα Μερόπη Τζούφη, η Τομεάρχης Παιδείας του ΚΙΝ.Α.Λ. κα Χαρά Κεφαλίδου, , του ΜΕΡΑ25 κ. Κώστας Μόσχος, ο κ. Γεώργιος Καταπόδης, Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου Δημοσίων Συμβάσεων, ο κ. Άγγελος Μπίνης, Διοικητής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ο Πρόεδρος της Εκτελεστικής Γραμματείας της Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Π. Καθηγητής Ιωάννης Νηματούδης, η Πρόεδρος της Ο.ΣΥ.Ε.Ε.Π. ΑΕΙ κα Δέσποινα Δημητριάδου και ο Πρόεδρος της Π.Ο.Σ.Ε.Ε.ΔΙ.Π. κ. Νίκος Παραλυκίδης.

Στις εργασίες της Συνόδου, το Σάββατο 17 Ιουλίου 2021, συμμετείχαν η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, κα Νίκη Κεραμέως, ο Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων για θέματα Ανώτατης Εκπαίδευσης κ. Άγγελος Συρίγος, ο Γενικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης κ. Αποστόλης Δημητρόπουλος, και ο Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης, Καθηγητής κ. Περικλής Μήτκας.

Διεξήχθη ένας γόνιμος διάλογος τόσο μεταξύ των Πανεπιστημίων όσο και με την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η Σύνοδος συζήτησε και κατέληξε στα ακόλουθα:

1. Πραγματοποίηση εξεταστικής Σεπτεμβρίου και χειμερινού εξαμήνου – Επιστροφή στην δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία - Προτάσεις και προβληματισμοί

Η Σύνοδος εισηγείται τη διεξαγωγή των μαθημάτων, εργαστηρίων, κλινικών και πρακτικής άσκησης δια ζώσης από το χειμερινό εξάμηνο 2021-2022. Με στόχο την ασφαλή επιστροφή στη δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία, η Σύνοδος θεωρεί απαραίτητη προϋπόθεση τον εμβολιασμό όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας μέχρι την έναρξη των μαθημάτων. Κατά συνέπεια προτείνει: (α) να εκδοθεί από το Υπουργείο Παιδείας άμεσα KYA για την εξεταστική του Σεπτεμβρίου 2021 παρόμοια με αυτή που εκδόθηκε για τον Ιούνιο 2021 (δυνατότητα καθορισμού από την Σύγκλητο κάθε Ιδρύματος του τρόπου διεξαγωγής των εξετάσεων) (β) το χειμερινό εξάμηνο να διεξαχθεί δια ζώσης με εκπαιδευτικό προσωπικό και εκπαιδευομένους εμβολιασμένους. Επίσης η Σύνοδος χαιρετίζει την πρόταση του Υπουργείου Παιδείας για δημιουργία κέντρων εμβολιασμού στα Πανεπιστήμια προκειμένου να αυξηθεί το συντομότερο δυνατόν το ποσοστό εμβολιασμού της ακαδημαϊκής κοινότητας.

2. Σχετικά με τις επιπτώσεις της εφαρμογής της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής

Η Σύνοδος Πρυτάνεων εκφράζει την ανησυχία της για τις επιπτώσεις της εφαρμογής της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής κυρίως σε τμήματα περιφερειακών πανεπιστημάτων, τα οποία διαθέτουν επαρκείς πόρους λειτουργίας και προσφέρουν ποιοτικές σπουδές. Παράλληλα η Σύνοδος ζητά υπό το καθεστώς των έκτακτων συνθηκών της παρατεταμένης κρίσης της πανδημίας, να διερευνηθούν μέτρα στήριξης βιωσιμότητας των τμημάτων αυτών. Επίσης, η Σύνοδος Πρυτάνεων θεωρεί απαραίτητη τη συστηματική μελέτη του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας ώστε να εκπονηθεί ένας μακροπρόθεσμος σχεδιασμός, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες του κάθε πανεπιστημίου, των περιφερειών και των επιστημονικών κλάδων.

3. Δημόσιες Επενδύσεις στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι αλλαγές στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και η ενεργοποίηση του Ταμειακού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΠΑΙΘ-Προκλήσεις και Ευκαιρίες

Η Σύνοδος επεσήμανε τις δυσκολίες της μετάβασης στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ). Απαιτείται ένα εργαλείο που να οδηγεί στην ομαλή μετάπτωση στη νέα κατάσταση. Επιπλέον, πολλά Πανεπιστήμια αντιμετωπίζουν προβλήματα τεχνικής επάρκειας, προκειμένου να ανταποκριθούν άμεσα στις απαιτήσεις της μετάβασης αυτής. Ζητήθηκε, επίσης, η αύξηση του ποσού των 90 εκ ευρώ που θα διατεθούν από το ΥΠΑΙΘ στην πρώτη φάση υλοποίησης του ΕΠΑ.

4. Προγραμματικές Συμφωνίες των Πανεπιστημίων

Το ΥΠΑΙΘ δεν έχει ανακοινώσει ακόμα τις βασικές εθνικές προτεραιότητες και τους στρατηγικούς στόχους για τη δεκαετία 2021-2030, προκειμένου τα Ιδρύματα να εναρμονίσουν τη στρατηγική τους με τις βασικές εθνικές στρατηγικές επιλογές για την Ανώτατη Εκπαίδευση. Είναι αναγκαίο να δοθεί εύλογος χρόνος για την κατάθεση των Προγραμματικών Συμφωνιών από τα Πανεπιστήμια, μετά την γνωστοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής από το ΥΠΑΙΘ.

5. Λειτουργικά Θέματα Μονάδων Εσωτερικών Ελέγχων

Η Σύνοδος θεωρεί ότι οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου είναι ένας σημαντικός θεσμός για τα Πανεπιστήμια, ο οποίος δεν αφορά μόνο διαδικασίες με δημοσιονομικό περιεχόμενο, όμως η έλλειψη του απαραίτητου για τη στελέχωσή τους προσωπικό θα επιβαρύνει πολύ περισσότερο τη διοικητική λειτουργία των Πανεπιστημίων.

6. Νέο Νομικό Πλαίσιο για τη Διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων: μια Αναπτυξιακή και Χρηματοδοτική Ευκαιρία για τα Ελληνικά Πανεπιστήμια

Η Σύνοδος εισηγείται τον συμψηφισμό των χρηματοδοτήσεων που πραγματοποιούν οι Δήμοι ή ΦΟΔΣΑ προς τα Πανεπιστήμια για την υλοποίηση ερευνητικών και αναπτυξιακών προγραμματικών συμβάσεων, με αντικείμενο τη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων, με τα «Τέλη Ταφής» που θα καταβάλουν στο Πράσινο Ταμείο με βάση το νέο Νομικό Πλαίσιο.

7. Βελτίωση του Νομικού Πλαισίου για τις Ανταποδοτικές Υποτροφίες

Η Σύνοδος καταθέτει πρόταση για αλλαγές στο ισχύον νομικό πλαίσιο έτσι ώστε να απαλλαγούν από φορολογικές και ασφαλιστικές εισφορές οι ανταποδοτικές υποτροφίες φοιτητών που χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, σε αντιστοιχία με το νομικό πλαίσιο που διέπει τις ανταποδοτικές υποτροφίες που χρηματοδοτούνται από τους ΕΛΚΕ.

8. Οι Εταιρείες Αξιοποίησης & Διαχείρισης Περιουσίας των ΑΕΙ ως εργαλείο Ανάπτυξής τους

Η Σύνοδος εισηγείται την έκτακτη ενίσχυση των προϋπολογισμών των ΑΕΙ με σκοπό την οικονομική στήριξη των Ε.Α.Δ.Π. λόγω των προβλημάτων τα οποία προέκυψαν από την πανδημία. Επίσης εισηγείται τη δυνατότητα επιδότησης δαπανών μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ για δαπάνες που υλοποιήθηκαν το 2020 και το 2021, την επίσπευση της έγκρισης ίδρυσης νέων Ε.Α.Δ.Π. οι οποίες έχουν υποβάλει αίτημα ίδρυσης στο ΥΠΑΙΘ και να παραμείνουν οι Ε.Α.Δ.Π. ανεξάρτητες δομές.

9. Ενεργειακή Αναβάθμιση Κτηρίων Πανεπιστημίων – Πρόγραμμα Χρηματοδότησης «Ηλέκτρα»

Το Πρόγραμμα «Ηλέκτρα» αποτελεί χρηματοδοτικό εργαλείο που αφορά στην Ενεργειακή αναβάθμιση των Κτηρίων των Πανεπιστημίων. Η Σύνοδος προτείνει την κάλυψη της ιδίας συμμετοχής από το ΠΔΕ των Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ειδικά για τα Πανεπιστήμια, ή από το ΠΔΕ των συγχρηματοδοτούμενων έργων καθώς και τη δυνατότητα συνένωσης των ποσοστών χρηματοδότησης από διαφορετικές πηγές, με την έννοια της συγχρηματοδότησης. Επίσης, προτείνει τη δυνατότητα έκδοσης ηλεκτρονικής ταυτότητας κτιρίου ανά κτίριο και στην περίπτωση μη ύπαρξης σύστασης κάθετης ή οριζόντιας ιδιοκτησίας.

10. Διεθνοποίηση Σπουδών – Ξενόγλωσσα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Σύνοδος συμφωνεί ότι η Διεθνοποίηση των Ελληνικών Πανεπιστημίων είναι ιδιαίτερα σημαντική και για τον λόγο αυτό προτείνει, μεταξύ άλλων, τον συντονισμό των δράσεων των Αντιπρυτάνεων που ασχολούνται με τα διεθνή θέματα, τη διεξαγωγή ειδικών συνεδριάσεων για τα θέματα διεθνοποίησης στο πλαίσιο της Συνόδου Πρυτάνεων, την πρόβλεψη στον Τακτικό Προϋπολογισμό για χρηματοδότηση της διεθνοποίησης και τη δυνατότητα Μορφωτικών ακολούθων των Πρεσβειών να παρεμβαίνουν στη Σύνοδο Πρυτάνεων, εφόσον το επιθυμούν. Επίσης η Σύνοδος εισηγείται την απλοποίηση των διαδικασιών του ΕΣΠΑ για την χρηματοδότηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών καθώς και την άρση των γραφειοκρατικών εμποδίων στην πιστοποίηση των ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών.

11. Έκδοση Ξενόγλωσσων Πιστοποιητικών και Τίτλων Σπουδών

Η Σύνοδος ζητά από το Υπουργείο να επικαιροποιήσει το νομοθετικό πλαίσιο και να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα έκδοσης ξενόγλωσσων τίτλων σπουδών και πιστοποιητικών.

12. Πιστοποίηση Προγραμμάτων Σπουδών

Η Σύνοδος εκφράζει το αίτημα να μειωθεί ο μεγάλος αριθμός δεικτών αξιολόγησης (~150 για κάθε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και ~70 δείκτες για κάθε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών).

13. Έλλειψη Διοικητικού Προσωπικού – Οργανισμοί Πανεπιστημίων

Με δεδομένη τη μεγάλη μείωση προσωπικού στο τομέα των Διοικητικών Υπηρεσιών των ΑΕΙ, η Σύνοδος εισηγείται τη συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων των ΕΔΙΠ-ΕΤΕΠ με διοικητικό έργο, καθώς και την άμεση ικανοποίηση του πάγιου αιτήματος έγκρισης των Οργανισμών προκειμένου τα Πανεπιστήμια να μπορούν να στελεχωθούν με το αντίστοιχο προσωπικό. Στην περίπτωση που δεν εγκριθούν άμεσα οι Οργανισμοί των Ιδρυμάτων θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα προσλήψεων βάσει των παλαιών οργανογραμμάτων. Στην περίπτωση αυτή είναι αναγκαίο να δοθεί η δυνατότητα μετατροπής θέσεων που πλέον δεν είναι αναγκαίες σε άλλες που καλύπτουν σύγχρονες ανάγκες, αντίστοιχου οικονομικής επιβάρυνσης.

14. Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (ΑΤΕΕΝ) για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα Ελληνικά ΑΕΙ είναι αναρμόδια για πιστοποίηση επαγγελματικών δικαιωμάτων που απορρέουν από πτυχία που δεν έχουν απονεμηθεί από αυτά, καθώς και ότι η διαδικασία αναγνώρισης είναι ακατάλληλη, εφόσον δεν εδράζεται σε ακαδημαϊκά κριτήρια, η Σύνοδος εισηγείται την αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας (άρθρο 4, παρ. 3, άρθρα 54 και 57 στο ΠΔ 38/2010 με τροποποιήσεις από το άρθρο 164 του Ν. 4763/2020).

15. Στήριξη φοιτητών με αναπτηρία (ΦμεΑ) ή/και μαθησιακές Δυσκολίες στα ΑΕΙ

Η Σύνοδός αναγνωρίζει τη σημασία των Μονάδων Προσβασιμότητας στα Ιδρύματα και επικροτεί ως πολύ θετική τη μέχρι τώρα στάση και το ενδιαφέρον της Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας για τους ΦμεΑ και τις Μονάδες Προσβασιμότητας των Πανεπιστημίων. Εισηγείται, μεταξύ άλλων, τη θεσμοθέτηση του Δικτύου των Μονάδων Προσβασιμότητας των ΑΕΙ και τη συνέχιση της χρηματοδότησης της λειτουργίας των Μονάδων Προσβασιμότητας μέσω Προγραμμάτων έως ότου ενταχθούν οργανικά στις υπηρεσίες των Ιδρυμάτων, καθώς και τη διασύνδεση αυτών με δίκτυο τοπικών φορέων στήριξης ΑμεΑ.

16. Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Ε.Λ.Κ.Ε.

Με πρωτοβουλία του Υ.ΠΑΙ.Θ. έχει συγκροτηθεί ομάδα εργασίας αποτελούμενη από τους Προϊσταμένους Μ.Ο.Δ.Υ. και νομικούς του Προεδρείου καθώς και εκπροσώπους των Εταιριών Αξιοποίησης των Πανεπιστημίων, προκειμένου να συζητηθούν ζητήματα θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Ε.Λ.Κ.Ε. και των Εταιριών Αξιοποίησης. Η Σύνοδος εισηγείται να διαμορφωθεί ένα υπόμνημα, όπου θα καταγράφεται το ισχύον καθεστώς λειτουργίας των Ε.Λ.Κ.Ε., ο σκοπός σύστασης, οι βασικές έννοιες της οικονομική διαχείρισης των προγραμμάτων και η διάκριση των πηγών χρηματοδότησης των Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και η αναγκαιότητα προώθησης βελτιώσεων του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Ε.Λ.Κ.Ε.

17. Θέματα επί της διαδικασίας είσπραξης οφειλών από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος από Καθηγητές και υπηρετούντες Λέκτορες των ΑΕΙ

Η Σύνοδος προτείνει να εξεταστεί, σε συνεργασία με το Υ.ΠΑΙ.Θ.: (α) ο συμψηφισμός των οφειλών των υπόχρεων που προκύπτουν για την περίοδο 2000-2017 και εφεξής και σε οποιαδήποτε ρύθμιση (β) να προβλεφθούν ισχύουσες μεταβατικές διατάξεις (γ) να προβλεφθεί περίοδος εφαρμογής οποιασδήποτε επερχόμενης τροποποίησης σε βάθος επταετίας για την τακτοποίηση οικονομικών εκκρεμοτήτων/διαφορών (δ) να υπάρξει ρητή πρόβλεψη, ώστε οι οφειλές των υπόχρεων που έχουν καταβληθεί στους Ε.Λ.Κ.Ε. ως και το έτος 1999 να μην αναζητούνται και (ε) να ακυρωθούν οι πράξεις προσδιορισμού που έχουν εκδοθεί για το αντίστοιχο διάστημα 2000-2017. Επίσης η Σύνοδος κρίνει επιβεβλημένη την ενημέρωση από το Υ.ΠΑΙ.Θ. για το περιεχόμενο των σχεδιαζόμενων διατάξεων για το εν λόγω θέμα, προκειμένου οι τελικές διατυπώσεις να διαμορφωθούν από κοινού με απώτερο στόχο την εξεύρεση οριστικής και δίκαιης λύσης.

18. Κρατήσεις υπέρ Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων

Η Σύνοδος επαναδιατυπώνει το πάγιο αίτημα των Πανεπιστημίων για την ανάγκη της εξεύρεσης οριστικής λύσης, η οποία να απαλλάσσει τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Ανωτάτων Τεχνολογικών Ιδρυμάτων από την υποχρέωση καταβολής πάσης φύσεως κρατήσεων υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ), αναδρομικά από την έναρξη της λειτουργίας τους.

19. Συνεργασία Κέντρων Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Πανεπιστημίων με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού για την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης.

Ως προς την ένταξη των Πανεπιστημίων σε Μητρώο ποιοτικών παρόχων κατάρτισης το οποίο μελετά ο Ο.Α.Ε.Δ. επισημαίνεται ότι δεν κρίνεται απαραίτητο τα Πανεπιστήμια να πιστοποιηθούν από οποιονδήποτε εξωτερικό φορέα πιστοποίησης, καθώς τα Πανεπιστήμια είναι ο κατεξοχήν φορέας κατάρτισης και εκπαίδευσης της χώρας.

20. Διαχειριστικό καθεστώς παροχής υπηρεσιών από τα εργαστήρια των Πανεπιστημίων.

Δεδομένου ότι κατ' εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 28 του ν. 4485/2017 θα πρέπει να εκδοθεί ένα Προεδρικό Διάταγμα σχετικά με το καθεστώς παροχής υπηρεσιών από τα εργαστήρια των Πανεπιστημίων, συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας αποτελούμενη από τα Πανεπιστήμια Πατρών, Θεσσαλίας, Αιγαίου και Ε.Κ.Π.Α. για την επεξεργασία ενός προσχεδίου Προεδρικού Διατάγματος.

21. Νομοθετικό πλαίσιο καινοτομίας - επιχειρηματικότητας (Spin Off).

Η Σύνοδος εισηγείται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων να σταλεί το σχέδιο νόμου που βρίσκεται σε επεξεργασία καθώς και τη στενή συνεργασία για την από κοινού διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου Καινοτομίας - Επιχειρηματικότητας (Spin Off), με βασικό στόχο τη δημιουργία και διασφάλιση ενός ισχυρού περιβάλλοντος κινήτρων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας εντός των Πανεπιστημίων.